

Sote-uudistus

INVESTOINTI-SUUNNITELMA 2024–2027, KESKI-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Esitys 5.12.2022, Aluehallitus

1. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2024–2027, yleistä

Tässä investointisuunnitelmassa kuvaamme Hyvinvointialueista annetun lain 16 §:n mukaisesti Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma vuosille 2024–2027. Suunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova ja loput suunnitteluvuodet ohjeellisia.

Lain velvoittamalla tavalla investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista. Suunnitelmaan kuvataan seuraavien neljän tilikauden aikana tehtäväksi suunnitellut investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset (esim. leasing- ja vuokrasopimukset) sekä niiden suunnitellut rahoituslähteet. Lisäksi suunnitelma sisältää rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten omaisuserien suunnitellut luovutukset. Lainanottovaltuuden määrä on hyvinvointialueen laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoitun lainamäärän erotus. Lainanottovaltuuden laskennassa eivät ole mukana kuntayhtymältä hyvinvointialueelle siirtyvät, olemassa olevat lainat. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla tuloslaskelman vuosikate + korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset (=taseen lainamäärä jaettuna luvulla 10). Käytännössä maksimilainamäärä saadaan kaavalla vuosikate x 10. Tästä summasta vähennetään tilikauden alun ennakoitu lainamäärä, jolloin erotus on lainanottovaltuutus. Poikkeuksen lainanottovaltuuden määrään voi antaa Valtioneuvosto, jos se katsoo investointitarpeen olevan välttämätön laissa säädettyjen palvelujen turvaamiseksi. Kuitenkin ensisijainen lainanottovaltuuden kasvun lähde on toiminnan kannattavuus eli vuosikatteen paraneminen.

Hyvinvointialueista annetun lain 16 §:n mukaisesti investointisuunnitelma lähetetään valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä. Hyvinvointialueiden valmisteluun liittyen investointisuunnitelma tehdään vuonna 2022 poikkeuksellisesti kahteen kertaan: alustava investointisuunnitelma 2023–2026 ja investointisuunnitelma 2024–2027. Suunnitelmaan kuvataan hyvinvointialue yhteensä - suunnitelma sekä sen jakautuminen sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen osasuunnitelmiin.

Tämä, nyt käsittelyssä oleva investointisuunnitelma 2024–2027 täydentää ja täsmentää Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen Aluehallituksen 19.9.2022 ja Aluevaltuuston 26.9.2022 käsittelemää investointisuunnitelmaa vuosille 2023–2026. Investointisuunnitelmaa 2023–2026 koskeva Sosiaali- ja terveysministeriön päätös sote-palvelujen osasuunnitelmaa koskien on hyväksytty 18.11.2022. Sisäministeriön hyväksymän päätöksen pelastustoimen osasuunnitelmaa koskien saimme 24.11.2022.

2. Investointisuunnitelma 2024–2027, Keski-Pohjanmaan HVA yhteensä

Investointisuunnitelma mahdollistaa perustehtävämme toteuttamisen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueena

Tällä investointisuunnitelmalla vastaamme hyvinvointialueiden toiminnan valtakunnallisten tavoitteiden toteutumisen edellytyksistä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueilla. Tavoitteiden mukaisesti sote-uudistuksella pyritään kaventamaan kansalaisten hyvinvointi- ja terveyseroja, turvaamaan yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet kaikille suomalaisille, parantamaan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvaamaan ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastaamaan yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitsemään kustannusten kasvua.

Investointisuunnittelua olemme tehneet yhteistyössä kuntayhtymä Soiten omistajien ja hallinnon, uuden Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallinnon ja eri palvelualueita edustavan henkilöstön kanssa. Suunnittelun lähtökohtana ovat olleet edellä kuvatut hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet ja niiden sovittaminen hyvinvointialueemme tarpeisiin. Vuoden 2023 keväällä valmisteltava ja päätettävä hyvinvointialueemme palvelustrategia tulee vaikuttamaan vuonna 2023 rakennettavaan vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmaan.

Investoinnit ja niiden rahoittaminen

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 22 § ja Laki pelastustoimen järjestämisestä 8 § määrittävät tärkeiksi investoinneiksi esimerkiksi toimitila-, kiinteistö-, laite-, kalusto- sekä tieto- ja viestintäteknikkainvestoinnit. Näitä investointeja olemme priorisoineet myös oman hyvinvointialueemme investointisuunnitelmassa 2024–2027. Investoinnit ja niiden rahoitus on kuvattu kootusti alla.

Taulukko 1.

Investointisuunnitelma (1000 e)	2024	2025	2026	2027	Yht.
Pysyvät vastaavat	27 974	30 235	31 048	14 007	103 264
Rakennukset	16 570	22 008	20 928	7 900	67 406
Laite- ja kalustohankinnat	8 478	5 667	7 935	4 162	26 242
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 410	2 390	2 115	1 945	8 860
Muut investoinnit	516	170	70	0	756
Investointeja vastaavat sopimukset	4 051	621	545	350	5 567
Rakennukset	2 500	0	0	0	2 500
Laite- ja kalustohankinnat	1 051	621	545	350	2 217
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	0	0	0	0	0

Vuotuinen vuokravastuiden muutos	500	0	0	0	500
----------------------------------	-----	---	---	---	-----

Omaisuuuden luovutukset	0	0	0	0	0
Rakennukset					0
Laite- ja kalustohankinnat					0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					0
Muut investoinnit					0

Investointituet

Investointien rahoitus					
Toiminnan rahavirta (=vuosikate + tulorahoituksen korjaukset + satunnaiset erät)	8 733	20 557	22 000	22 000	73 290
Investointien rahavirta					
Investointimenot	27 974	30 235	31 048	14 007	103 264
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0
Lainakannan muutos	20 594	20 796	19 530	535	61 455
Rahavarojen muutos	1 353	11 118	10 481	8 528	31 481

Konsernin investoinnit (=tytäryhteisöt)	0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)	0

Investointisuunnitelma 2024–2027 kattaa yhteensä 108,8 M euron investoinnit. Tästä summasta noin 28 M euroa kohdistuu vuoteen 2024 sisältäen myös sellaiset investoinnit, jotka ovat saaneet rahoituksen osana investointisuunnitelman 2023 - 2026 hyväksyntää. Nyt suunniteltuja, ilman aiempaa rahoituspäätöstä olevia investointitarpeita on 14,1 M euroa. Ne jakaantuvat eri toimialueille seuraavasti:

Konsernipalvelut	5 014 000
ICT	1 945 000
Perheiden palvelut	96 000

Hoito ja hoiva	2 288 000
TeSa	3 973 000
Pelastustoimi	790 000
Yhteensä	14 106 000

Rakentamisen investointihankkeet

Rahamäärältään suurin investointitarpeemme kohdentuu Sairaalanmäen kiinteistöstrategian mukaisiin toimiin. Tämä tarkoittaa Sote – keskuksen rakentamista (terveyskeskus - hankkeet) ja keskussairaalan saneeraushankkeita (aluevaltuusto 4/2022 ja 9/2022). Nämä hankkeet sisältyvät Sosiaali- ja terveysministeriön 18.11.2022 hyväksymään sote – palveluja koskevaan investointisuunnitelmaamme vuosille 2023 - 2026. Nykyinen terveyskeskus on teknisen ikänsä päätepisteessä, joten uudisrakentaminen on välttämätöntä. Rakentaminen mahdollistaa kanta – Kokkolan sote – palvelujen keskittämisen Sairaalanmäelle, jolloin pystymme luopumaan useista erillisistä vuokratiloista ja edistämään moniammatillista yhteistyötä. Terveyskeskuksen uudisrakentamisen lisäksi Sairaalanmäellä jo toimivan keskussairaalan useat tilat vaativat mittavan peruskorjauksen.

Mikäli Sairaalanmäen hankkeet toteutuisivat kiinteistöstrategian mukaisessa laajuudessa, se vaatisi noin 94 M euron kokonaisinvestoinnin vuosien 2023 – 2027 aikana. Hankkeen suunnittelu on aloitettu konsulttiselvityksenä tehdyllä konsepti- ja toiminnallisella suunnitelmalla. Suunnitelman kantavana ajatuksena on entistä tehokkaampi tilojen käyttö, tilojen tarkoituksenmukaisuus ja energiatehokkuus. Suunnittelussa on ollut mukana Soiten henkilöstön ja johdon laaja edustus.

Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä investointisuunnitelma 2023 – 2026 sisältää noin 53 M euron kustannukset Sairaalanmäen rakennustöihin ja kalustukseen vuosille 2023 – 2026. Rakentamisen ensimmäisen vaiheen suunnittelu alkaa vuonna 2023 ja konkretisoituu rakentamisen aloittamiseksi vuoden 2024 aikana. Kustannukseltaan merkittävimpiä ensimmäisen vaiheen rakennustöitä ovat terveyskeskuksen uusien tilojen rakentaminen (Sote-keskus) sekä keskussairaalan peruskorjaus, joka jakaantuu useaan erilliseen hankkeeseen. Hankkeissa saneerataan mm. uusi teho-osasto, yhteispäivitys, osastojen yhteisvalvomo ja synnytysosasto. Valtaosa edellä mainituista rakennustöistä jatkuu vuodelle 2024 ja osatöistä pidemmällekin suunnittelukautta. Vuotta 2024 koskevia, rahoituspäätöstä vaativia rakentamisen vaiheita ovat mm. talotekniikan ja LVIS:n uudistamiseen sekä valmistuskeittiön ja parvekkeiden saneerauksiin liittyvät toimet. Näiden yhteismäärä on noin 5 M euroa, josta noin 1,2 M€ kohdentuu vuoden 2025 puolelle.

Kone-, laite- ja ICT - investoinnit

Investointisuunnitelmaan vuodelle 2024 sisältyvät laiteinvestoinnit kohdentuvat pääosin terveyden ja sairaanhoidon sekä hoivan ja hoidon toimialueille. Laitteisto sisältää lukuisia kohteita, joista kustannuksiltaan suurimpia ovat lääkeautomaatti, tietokonetomografialaite, kartiokeilatografia, valvontamonitorit ja suun terveydenhoidon hoitokoneyksiköt. Pelastustoimen laiteinvestoinnit ovat

pääosin sammutuskaluston uusimista. Lisäksi suunnitelma sisältää leasing – rahoitteisten ensihoitoajoneuvojen ja kotisairaanhoidon käyttämien autojen uusimisia.

Tieto- ja viestintätekniikkainvestoinnit kohdentuvat laitteisiin, tietojärjestelmiin ja sovelluksiin. Ne on priorisoitu siten, että ne toteuttaen turvaamme sosiaali- ja terveyspalveluiden häiriöttömän jatkuvuuden. Keskeisiä hankintoja vuonna 2024 ovat potilastietojärjestelmä, tietokoneet oheislaitteineen sekä uusittavat palvelimet.

Rahoitus

Hyvinvointialueellemme myönnetty lainanottovaltuus vuodelle 2023 on 69,8 M euroa. Investointisuunnitelmaan 2024– 2027 sisältyy 53,1 M euroa hankkeita, joiden rahoitus on kiinnitetty vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Suunnittelukauden 2024 - 2027 investointien rahoitus (joista ensimmäisenä vuonna 2024 alkavat investoinnit 14,1 M €) nojaa kykyymme kerätä toimintamme kautta syntymää rahavirtaa sekä velkarahoitukseen. Pyrimme toimintamme tehostamisella vaikuttamaan tulorahoituksen kerryttämiseen, mutta tulemme tarvitsemaan myös pitkäaikaista ulkoista rahoitusta.

3. Keski-Pohjanmaan HVA, Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma

Taulukko 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma

Investointisuunnitelma (1000 e)	2024	2025	2026	2027	Yht.
SOTE					
Pysyvät vastaavat	27 184	29 292	28 121	13 168	97 765
Rakennukset	16 570	22 008	20 928	7 900	67 406
Laite- ja kalustohankinnat	7 688	4 724	5 008	3 323	20 743
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 410	2 390	2 115	1 945	8 860
Muut investoinnit	516	170	70	0	756
Investointeja vastaavat sopimukset	1 516	586	510	350	2 962
Rakennukset	0	0	0	0	0
Laite- ja kalustohankinnat	1 016	586	510	350	2 462
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	0	0	0	0	0
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	500	0	0	0	500
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0
Rakennukset					0
Laite- ja kalustohankinnat					0

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0
Muut investoinnit	0

Investointituet**Investointien rahoitus**

Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät	8 883	20 557	21 900	21 900	73 240
Investointien rahavirta					
Investointimenot	27 184	29 292	28 121	13 168	97 765
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0
Lainakannan muutos	19 876	19 997	16 826	190	190
Rahavarojen muutos	1 575	11 262	10 605	8 922	32 364

Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit	0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)	0

Sairaalanmäen kiinteistöstrategian mukaiset toimet ja laitehankinnat olemme kuvanneet luvussa 2. Vuosittaisen vuokravastuun muutoksena näkyy Kokkolan ja Kaustisen senioriasumisen yksiköiden vuosivuokrien alkaminen yhteensä 500 t euroa. Näihin kohteista on tehty sopimukset vuokranantajan kanssa vuonna 2021. Tilat valmistuvat vuonna 2024, jolloin niihin kohdistuva vuokravastuu alkaa.

4. Keski-Pohjanmaan HVA, Pelastustoimen osasuunnitelma
Taulukko 3. Pelastustoimen osasuunnitelma

Investointisuunnitelma (1000 e) PELA	2024	2025	2026	2027	Yht.
Pysyvät vastaavat	790	943	2 927	839	5 499
Rakennukset	0	0	0	0	0
Laite- ja kalustohankinnat	790	943	2 927	839	5 499
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	0	0	0	0	0
Investointeja vastaavat sopimukset	2 535	35	35	0	2 605
Rakennukset	2 500	0	0	0	2 500
Laite- ja kalustohankinnat	35	35	35	0	105
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0
Muut investoinnit	0	0	0	0	0
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	0	0	0	0	0
Omaisuuksien luovutukset	0	0	0	0	0
Rakennukset					0
Laite- ja kalustohankinnat					0
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					0
Muut investoinnit					0
Investointituet					
Investointien rahoitus					
Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjaukset + satunnaiset erät	-150	0	100	100	50
Investointien rahavirta					
Investointimenot	790	943	2 927	839	5 499
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0
Lainakannan muutos	718	799	2 703	345	4 565
Rahavarojen muutos	-222	-144	-124	-394	-884
Konsernin (=tytäryhteisöt) investoinnit					0
Yhteistyösopimukseen sisältyvät investoinnit (erittely)					0

Suurimpana pelastustointia koskevana investointina suunnitelma sisältää Toholammin paloaseman suunnittelun ja rakentamisen aloittamisen vuoden 2024 aikana. Investoinnin koko on noin 2,5 M euroa. Hyvinvointialueen valmistelussa linjatun mukaisesti sairaalanmäen ulkopuolelle kohdentuvat investointitarpeet rakennuksiin toteutetaan vuokra-/leasing-sopimusten muodossa. Tästä johtuen paloasemainvestointi on sijoitettu suunnitelman Investointeja vastaavat sopimukset - alakohtaan. Hanketta valmistellaan vuoden 2023 aikana (tontin ja rakentajan valinta) ja sen arvioidaan etenevän sopimuksen solmimiseen ja rakentamisen aloittamiseen vuonna 2024.

Muut pelastustoimen investoinnit kohdentuvat laite- ja kalustohankintoihin. Suurimpia hankintoja ovat sammutus- ja säiliöautojen uusimiset, sillä useampi autoista on 1990 – luvun alussa hankittua kalustoa. Suunnittelukauden lopulle kohdentuu öljyntorjunta-aluksen uusiminen. Se tulee palvelemaan omaa hyvinvointialuettamme laajemmin Perämerellä tapahtuvaa öljyntorjuntaa.